

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2015

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

[Η αξία της νεανικής αμφισβήτησης]

Όταν ήμουν παιδί, η μητέρα μου με αποκαλούσε συχνά «αντιρρησία» ή «πνεύμα αντιλογίας». Όταν είχα αλλεπάλληλες ενστάσεις ή πιεστικά ερωτήματα, μου έκανε παρατήρηση λέγοντας: «Τα παιδιά δεν πρέπει να φέρνουν συνεχώς αντιρρήσεις στους μεγάλους. Οι μεγάλοι ξέρουν».

Είχα, βέβαια, πάντα την υποψία ότι οι μεγάλοι δεν ήξεραν πολλά πράγματα και απαγορεύοντας τις ερωτήσεις προσπαθούσαν απλώς να βγουν από τη δύσκολη θέση. Άλλωστε, οι αντιρρήσεις και οι απορίες μου, για να εξαφανιστούν, έπρεπε να πάρουν ικανοποιητική απάντηση. Όσο περισσότερο τις απωθούσαν, τόσο αυτές θέριευαν. Και σίγουρα δε μου ήταν δυνατό να αποδεχθώ μια άποψη, που δε με έπειθε, μόνο και μόνο από σεβασμό προς την ηλικία ή το αξίωμα κάποιου.

Με τα μυαλά αυτά είχα προβλήματα και στο σχολείο. Αδύνατο να αρκесθώ στην αυθεντία του δασκάλου. «Αναιδής», «είρων», «αυθάδης», «αντιρρησίας», «αμφισβητίας», ήταν μερικά από τα επίθετα που συνόδευαν τα καλά λόγια για τους βαθμούς μου. «Ε! είναι παιδί ακόμα!» έλεγαν τα πρώτα χρόνια. «Είναι νέος ακόμα!», έλεγαν αργότερα όσοι προσπαθούσαν να με δικαιολογήσουν. Ευτυχώς έμεινα παιδί ως τα εξήντα μου κι ελπίζω να παραμείνω και τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής μου. Κι αν βρίσκω ένα ελάττωμα στους περισσότερους ενήλικες είναι πως δεν έχουν κρατήσει την αυθόρμητη, την πηγαία αντίδραση του παιδιού μπροστά στον κόσμο των πραγμάτων και των ιδεών. Την απορία, τον θαυμασμό, το ερώτημα.

Αναγνωρίζω, λοιπόν, πως είναι πολύ κουραστικό να ζεις σε διαρκή αναζήτηση και αμφισβήτηση και δεν το περιμένω από όλους. Αλλά πιστεύω πως είναι η μόνη στάση που ταιριάζει στον πραγματικά σκεπτόμενο και ελεύθερο άνθρωπο. Θεωρώ, δηλαδή, ότι η «ασεβής», η «αναιδής», η «αυθάδης» απορία και η αντίρρηση είναι ο μόνος τρόπος, για να φτάσουμε και στη γνώση και στο ήθος και στην πληρότητα.

Ν. Δήμου, από την ηλεκτρονική σελίδα του, 22.9.2014 (διασκευή)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A1. Να εξηγήσετε, σύμφωνα με το κείμενο, την άποψη που διατυπώνει ο συγγραφέας στη φράση: «Ευτυχώς έμεινα παιδί ως τα εξήντα μου κι ελπίζω να παραμείνω και τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής μου». (60-80 λέξεις)

Μονάδες 15

A2. α) Να επισημάνετε δύο διαρθρωτικές λέξεις με τις οποίες επιτυγχάνεται η συνοχή του λόγου στην τελευταία παράγραφο του κειμένου και να αιτιολογήσετε τη χρήση καθεμιάς από αυτές.

Μονάδες 5

β) Να εντοπίσετε τον τρόπο ανάπτυξης της τελευταίας παραγράφου (Αναγνωρίζω ... πληρότητα)

Μονάδες 5

B1. α) Να δημιουργήσετε πέντε προτάσεις χρησιμοποιώντας σε κάθε πρόταση μία από τις ακόλουθες λέξεις με έντονη γραφή, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: αλλεπάλληλες, απωθούσαν, ελάττωμα, αυθόρμητη, πληρότητα (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κλπ.)

Μονάδες 5

β) να γράψετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων: αποκαλούσε, ξέρουν, αξίωμα, πιστεύω, αργότερα.

Μονάδες 5

B2. α) Να εντοπίσετε στο κείμενο τρία παραδείγματα μεταφορικής / συνυποδηλωτικής λειτουργίας της γλώσσας.

Μονάδες 5

β) Πώς ο συγγραφέας πετυχαίνει να προσδώσει στο κείμενό του στοιχεία προφορικού λόγου; Να δικαιολογήσετε την επιλογή του συγγραφέα.

Μονάδες 5

γ) Να δικαιολογήσετε την επιλογή του συγγραφέα να χρησιμοποιήσει πρώτο ενικό ρηματικό πρόσωπο στη μεγαλύτερη έκταση του κειμένου του.

Μονάδες 5

Γ. Παραγωγή λόγου:

Το χάσμα γενεών είναι ένα φαινόμενο με διαχρονική παρουσία. Η αδυναμία συνεννόησης ανάμεσα στη νεότερη και ώριμη γενιά εκφράζεται με ποικίλες μορφές όπως έντονες διαφωνίες, διαπληκτισμοί, συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις που μετατρέπονται σε εχθρότητα. Σε **άρθρο** σας στην εφημερίδα του σχολείου να αναφέρετε τα αίτια του φαινομένου καθώς και τρόπους αντιμετώπισης. (350-400 λέξεις)

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**

Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης

3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ